

Protokoll fört vid socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor

den 8 november 2018

Tid:

Kl. 14.00–15.45

Lokal:

Socialförvaltningen, rum: Storfors, Storforsplan 36, Farsta

Närvarande:

Se sidan 2 i protokollet

Justerat den 12 november 2018

Lena Huss (HSO/ÅSS)
vice ordförande

Håkan Jarmar
ledamot
(HSO/RSMH
Stockholms läns distrikt)

Socialförvaltningen

Postadress: Box 44, 123 21 FARSTA
Besöksadress: Storforsplan 44, Farsta
Växel: 08-508 25 000
www.stockholm.se

Närvarande

Vice ordförande

Lena Huss (HSO/ÅSS)

Ledamot

Kerstin Järneberg
(HSO/Reumatikerföreningen
Stockholm)

Håkan Jarmar

(HSO/RSMH

Stockholms läns distrikt)

Gunnar Sandström (SRF)

Tjänstemän

Håkan Andersson, förvaltningschef,
överförmyndarförvaltningen

Marita Åkersten, bitr. avdelningschef,
äldreförvaltningen

Anna Lindskog, verksamhetsutvecklare,
socialförvaltningen

Laila Väisänen, sekreterare,
socialförvaltningen

Anmält förhinder:

Ordförande

Nils Duwähl (DHR)

Ledamot

Bengt Lyngbäck (HSO/FUB)

Tjänstemän

Ann-Christine Hansson, förvaltningschef
äldreförvaltningen

Veronica Wolgast, avdelningschef,
socialförvaltningen

Peter Svensson, tf. förvaltningschef,
socialförvaltningen

Socialförvaltningen

Postadress: Box 44, 123 21 FARSTA

Besöksadress: Storforsplan 44, Farsta

Växel: 08-508 25 000

www.stockholm.se

1. Sammanträdets öppnande, presentation och godkännande av föredragningslista

Vice ordförande Lena Huss öppnade sammanträdet och hälsade alla välkomna. Mötesdeltagare presenterade sig.

Föredragningslistan godkändes med tillägg till punkt 8, övriga frågor: Åtgärder för hur socialtjänstens riktlinjer kunde bli mera förpliktigande för stadsdelsnämnder.

2. Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Vice ordförande Lena Huss (HSO/ÅSS) och Håkan Jarmar (HSO/RSMH Stockholms läns distrikt) utsågs att justera protokollet.

Protokollet justeras den 12 november 2018.

3. Anmälan av protokolljustering

Protokoll från 11 oktober 2018 anmäldes. Vid oktobermötet föreslog rådet att till novembermötet få mera information om överförmyndarnämndens riktlinjer som gäller vårdnadshavare. Rådet kom överens om att riktlinjer skickas till rådets ledamöter. Protokollet lades till handlingarna.

4. Socialnämnden

4.1 Socialnämndens föredragningslista 13 november 2018 lades till handlingarna.

Remisser och yttranden

4.5 Inför ett våldspreventivt centrum
Svar på remiss från kommunstyrelsen Dnr:2018:906
Dnr 1.7.1 - 310/2018

Rådet har tagit del av ärendet och konstaterar att i socialförvaltningens remissvar saknas helt och hållet funktionshinderperspektivet. Det är välkänt enligt forskningen i funktionshindrades levnadsförhållanden att denna grupp i högre utsträckning är utsatt för hot och våld, speciellt personer med psykiska funktionsnedsättningar.

4.6 Färdplan för ett Stockholm för alla – en rapport från
Kommissionen för socialt hållbart Stockholm
Svar på remiss från kommunstyrelsen 2018:911
Dnr 1.7.1 - 392/2018

Rådet har tagit del av remissvaret och hade väntat sig att socialförvaltningens synpunkter och förslag hade innehållit mera om funktionshinderfrågor både ur fysiskt och psykiskt perspektiv.

Rådet vill anföra följande:

Om remissen Färdplan för ett Stockholm för alla

Social- äldre- och överförmyndarnämndernas gemensamma råd för funktionshinderfrågor har fått möjlighet att yttra sig över rubricerade remiss. Flera av de åtgärder som pekas på i utredningen ser vi som mycket positiva och angelägna. Personer med funktionsnedsättningar har generellt sett en sämre ekonomi och sämre hälsa samt levnadsomständigheter än genomsnittet. Detta är en utsatt grupp i samhället på ett flertal sätt.

Hållbarhetskommissionen har i Färdplanen för ett Stockholm för alla i första hand behandlat socioekonomiskt allmänt utsatta grupper. Människor med funktionsnedsättning är en sådan grupp, men som karaktäriseras av livssituationer som i ett flertal hänseenden skiljer sig från de andra grupper som är allmänt utsatta.

I färdplanen behandlas gruppen människor med funktionsnedsättning nästan inte alls. Detsamma har gällt Hållbarhetskommissionens inledande rapport samt delrapporter under mandatperioden, med ett undantag. Företrädare för funktionshindersrörelsen har vid olika tillfällen påpekat dessa brister, muntligt samt skriftligt, t.ex. i remissyttranden.

Vi efterfrågar ett tydligare funktionshindersperspektiv. Rådet skulle även gärna se att rapporten gjordes lite mer konkret, med tydligare förslag till förbättringar på olika områden.

Utöver de av utredningen föreslagna åtgärderna, vill funktionshinderrådet tillägga följande:

Uppväxt och utbildning:

Såväl ungdomar som vuxna med funktionsnedsättning har sämre hälsa än andra. Det är angeläget med forskning kring detta för att finna orsaker och adekvata insatser.

En grupp som i lägre omfattning deltar i fritidsaktiviteter är barn och unga med funktionsnedsättning. Det framgår exempelvis av att elever i särskolan är fysiskt aktiva i påtagligt lägre grad än övriga elever.

Elever med funktionsnedsättning har sämre förutsättningar än andra och andelen som har fullföljt gymnasieskolan har sjunkit över tid. Detta faktum måste ses som ett stort misslyckande från samhällets sida.

Arbete och företagande:

I utredningen sägs att en grupp som möter ökade svårigheter i takt med att arbetsmarknaden blir allt mer kvalificerad, är personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Detta måste ses som en sanning med modifikation. För flera medför teknikutvecklingen bättre möjligheter till kvalificerat arbete. Däremot bromsas de fortfarande av okunskap och fördomar.

Staden erbjuder i viss utsträckning (bl.a. genom Stockholmsjobb) praktikjobb och feriejobb för personer med funktionsnedsättningar. Det finns även särskilda satsningar såsom de så kallade serviceassistenterna, verksamheter som kan och bör intensifieras. För närvarande finns dock svårigheter att på grund av integritetsskäl komma i direkt kontakt med många av dessa personer. Vi ser det därför som angeläget att staden söker olika vägar för att kunna nå och erbjuda fler med funktionsnedsättning arbete och sysselsättning.

Staden bör eftersträva en organisation som återspeglar befolkningen. I utredningen påpekas att personer med utländsk bakgrund är underrepresenterade i alla chefsbefattningar. Troligen är personer med funktionsnedsättning minst lika underrepresenterade på högre befattningar. Många i gruppen har dessutom arbete långt under sin kvalifikationsnivå.

Boende och stadsmiljö:

Vi ser mycket positivt på den nu pågående boendeplanen och hyser stora förhoppningar att man ska komma fram till enklare, mer rationella och framför allt stadsövergripande metoder för att kunna erbjuda funktionella bostäder. Målet måste vara att antalet anpassade bostäder motsvarar behovet, varför en inledande inventering av detta behov är viktig.

I sammanhanget är det också viktigt understryka att boendemiljön i övrigt skall vara tillgänglig för alla. Likaså skall alla medborgare ha tillgång till stöd och service inom olika områden.

Det är angeläget att beakta att stads egna trygghetsundersökningar visar att personer med funktionsnedsättningar upplever otrygghet i högre utsträckning än andra medborgare. De är även utsatta för brott i högre grad än genomsnittet.

Demokrati och trygghet:

För att i samhällsutvecklingen få med de praktiska erfarenheter som finns och kan vara avgörande vid samhällsplaneringen, måste samarbetet med funktionshinderrörelsen utvecklas och fördjupas. Förmer för ett utbyggt samarbete mellan kommun och föreningsliv förekommer redan på flera håll i landet (t.ex. Borås), med mycket goda erfarenheter.

Slutligen ser vi det som angeläget att fördjupande studier utifrån samtliga sju diskrimineringsgrunder kommer till stånd. Särskilt stort är behovet av att utveckla det förebyggande arbetet mot diskriminering av personer med funktionsnedsättning vilken, efter etnicitet, framträder som den vanligaste diskrimineringsgrunden.

Rådet kan inte finna att Hållbarhetskommissionen presenterat en acceptabel analys av situationen, inte heller adekvata åtgärder för människor med funktionsnedsättning i Stockholms stad. En fortsatt genomgång i någon form av situationen och villkoren för människor med funktionsnedsättning känns angelägen – så att stadens ledning har ett aktuellt uppdaterat material som beskriver levnadsvillkoren nu och i framtiden.

Utöver det ovan anförda ställer sig rådet bakom förvaltningens förslag att byta upp begreppen ”barn och unga och barn och ungdomar” mot det övergripande ”barn och unga”. Vidare delar rådet förvaltningens mening att ”Social hållbarhet handlar om ojämlika livsvillkor” bör bytas ut mot ”Social hållbarhet handlar om jämlika livsvillkor”.

4.7 Motverka äldres hemlöshet
Svar på skrivelse från Liberalerna (L)
Dnr 1.7.2 - 308/2018

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Övriga beslutsärenden

4.8 Anpassning av verksamheter och platsantal inom boende- och behandlingsenheten samt enheten för ensamkommande
Dnr 1.3.1- 531/2018

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

4.9 Månadsrapport oktober 2018
Dnr 1.3.1 - 536/2018

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

5. Äldrenämnden

5.1 Äldrenämndens föredragningslista 13 november 2018

Beslutsärenden

5.6 Färdplan för ett Stockholm för alla – en rapport från Kommissionen för socialt hållbart Stockholm. Svar på remiss från kommunstyrelsen 2018:911
Dnr 1.6 - 485/2018

Det gemensamma funktionshinderrådet noterar tillfredsställande att äldreförvaltningen lyfter fram behovet av ett tydligare äldreperspektiv som finns att hämta från äldrenämndens ”Strategi för en äldrevänlig stad” som KF beslutade om i maj 2018. Risken blir annars att färdplanen är för långt borta från den praktiska, närliggande verksamhetsplaneringen inom äldreomsorgen och i äldres frågor.

Rådet delar förvaltningens ställningstaganden och hänvisar därutöver till sitt uttalande under socialnämndens remissvar till färdplanen.

5.8 Svar på skrivelsen om regler för köhantering seniorbostäder med aktivitetscenter från vice ordf. (KD), (M), och (L) samt stöd av (C)
Dnr 1.6-528/2018

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Socialförvaltningen

Postadress: Box 44, 123 21 FARSTA
Besöksadress: Storforsplan 44, Farsta
Växel: 08-508 25 000
www.stockholm.se

6. Överförmyndarnämnden

6.1 Överförmyndarnämndens föredragningslista
den 15 november 2018, lades till handlingarna.

Beslutsärenden

6.6 Månadsrapport oktober 2018
Dnr 1.2.2-34/2018

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del
av ärendet.

6.7 Särskilt krävande ställföreträdskap
Dnr 1.2.2-34/2018

Förvaltningschef Håkan Andersson föredrog ärendet. Ställföreträdskap är ett ideellt åtagande med låga arvoden. Att höja deras arvoden är ingen lösning enligt honom. Det finns en mycket krävande grupp människor som p.g.a. sitt missbruk, våldsamhet, psykiska sjukdomar, kriminalitet behöver professionellt bemötande och stöd.

Svårrekryterade ärenden kan också handla om konflikter mellan god man och anhöriga. Överförmyndaren måste utse ställföreträdare. Att anställa kommunala ställföreträdare för svårare ärenden enligt nuvarande lagstiftning är inte klarlagt, d.v.s. att en juridisk person kunde vara ställföreträdare eller ett företag säljer denna tjänst. Några kommuner i landet har ändå gjort det. Överförmyndarförvaltningen i Stockholms stad har mandat att i enskilt ärende när särskilda omständigheter råder skriva avtal med ett företag som har professionella förvaltare som anställda.

Rådet uppmärksammar att frågan handlar om en mycket utsatt grupp människor, många med psykiska problem. Insatsen boendestödjare kan inte jämföras med funktionen ställföreträdare, därför är det viktigt att de legala förutsättningarna för professionalisering utreds skyndsamt av regeringen.

6.8 Anlitande av professionell förvaltare
Dnr 1.1.1-160/2018

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del
av ärendet.

Socialförvaltningen

Postadress: Box 44, 123 21 FARSTA
Besöksadress: Storforsplan 44, Farsta
Växel: 08-508 25 000
www.stockholm.se

7. Anmälningssärenden

- 8.1 Protokoll från socialnämndens sammanträde den 16 oktober 2018
- 8.2 Protokoll från överförmyndarnämndens sammanträde den 18 oktober 2018
- 8.3 Protokoll från äldrenämndens sammanträde den 16 oktober 2018
- 8.4 Protokoll från kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor den 8 oktober 2018

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendena.

8. Övriga frågor

- 8.1 Sammanträdestiderna 2019.

Rådet noterar att det behövs rimlig tid för att ta del av ärenden och lämna sina synpunkter till nämnderna. Tyvärr den sena budgetprocessen p.g.a. valåret och verksamhetsplaneringen leder till att det blir svårt att synkronisera rådets och nämnders sammanträdesdatum på vårhalvåret.

- 8.2 Stadsdelsnämndernas skyldighet att följa socialtjänstens riktlinjer som kommunfullmäktige har fattat beslut om

Rådet önskar att få juridisk och annan information från staden om hur förpliktigande riktlinjer är och hur skulle det bli möjligt att stadsdelsnämnderna ska följa riktlinjerna för att uppnå en jämlik stad för alla.

9. Sammanträdet avslutas

Vice ordförande Lena Huss avslutade mötet 15.45.

Vid protokollet
Laila Väisänen